

Selectief slopen en ontmantelen van gebouwen

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

Inhoud

Waarom selectief slopen en ontmantelen?	3
Doordacht materialenbeleid	4
Ketenbeheer in de bouw	7
Handhaving	9
Documenten	10
Voor meer informatie	11

Waarom selectief slopen en ontmantelen?

Door selectief te slopen en/of te ontmantelen scheiden we bouwafvalstoffen aan de bron en kunnen we deze afvalstromen beter beheeren. Zo vermijden we het illegaal verwijderen, zorgen we voor een eerlijkere concurrentie in de bouw- en afvalsector en krijgen we een betere en meer milieuvriendelijke recyclage.

In deze folder vindt u kort de rechten en plichten van de verschillende betrokken partijen. De volledige en juridisch correcte en bindende tekst vindt u op www.emis.vito.be.

Deze folder is een gezamenlijk initiatief van:

Vlaamse Confederatie Bouw

Confederatie Bouw
Aannemers van Sloop- en
Ontmantelingswerken

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOEDER

Doordacht materialenbeleid

De selectieve sloop en/of ontmanteling van gebouwen levert een duidelijk milieuvoordeel op. Door het apart inzamelen van alle gevaarlijke én niet-gevaarlijke afvalstoffen die vrijkomen bij het slopen en/of ontmantelen van gebouwen, ontstaan zuivere afvalstromen die we maximaal kunnen benutten door ze te recycleren en opnieuw te gebruiken.

Selectief slopen en/of ontmantelen van gebouwen die een bouwvolume omvatten van meer dan 1000 m³:

De verplichting om selectief te slopen en/of te ontmantelen staat in artikel 5.2.2.1, § 4 van het Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer (VLAREA) en is van kracht sinds 1 mei 2009.

Volgens het VLAREA is de houder van een stedenbouwkundige vergunning verplicht om vóór het slopen of ontmantelen van bedrijfsgebouwen en gebouwen die geheel of gedeeltelijk een andere functie dan het wonen hadden en die een bouwvolume omvatten van meer dan 1000 m³, een sloopinventaris afvalstoffen te laten opmaken door een architect of een door de opdrachtgever aangestelde deskundige. Dit geldt niet als de gebouwen enkel een woonfunctie hadden.

De houder van de stedenbouwkundige vergunning is verantwoordelijk voor de keuze van een architect of een deskundige die over voldoende kennis beschikt van de afvalstoffen die bij het selectief slopen of ontmantelen zullen vrijkomen en die de hoeveelheden van deze afvalstoffen kan inschatten.

De sloopinventaris afvalstoffen moet opgemaakt worden vóór de toewijzing van de sloop- of ontmantelingswerken.

Concreet moet de houder van de stedenbouwkundige vergunning:

- ▶ een architect of deskundige inschakelen om de sloopinventaris afvalstoffen op te maken. De architect/deskundige dient voor wat betreft het uitvoeren van deze opdracht niet over een specifieke erkenning voor het slopen en/of ontmantelen te beschikken;
- ▶ aan de ontmantelaar/sloper vóór de toewijzing van de sloop- of ontmantelingswerken een ingevulde sloopinventaris afvalstoffen kunnen voorleggen. De inventaris moet alle gevaarlijke en niet-gevaarlijke afvalstoffen die zullen vrijkomen naar aanleiding van de sloop- en/of ontmantelingswerken, bevatten;
- ▶ een beperkte meerkost dragen die hij kan terugverdienen door de diverse voordelen van selectieve sloop en/of ontmanteling. De inspanningen om selectief te slopen en/of te ontmantelen kunnen namelijk een voordeel opleveren op het vlak van milieu, veiligheid en globale kostprijs. De sloopinventaris afvalstoffen biedt de houder van de stedenbouwkundige vergunning ook een houvast bij eventuele betwistingen (verrekeningen);
- ▶ de transportdocumenten en de aanvaardingsbonnen gedurende een periode van vijf jaar bijhouden.

De architect of deskundige:

- ▶ volgt de werken op;
- ▶ volgt de afvalstoffentransporten op, stuurt deze zo nodig bij en houdt een kopie van de transportdocumenten bij;
- ▶ ziet er op toe dat vóór de oplevering van de werken de ontmantelaar/sloper de kopieën van de transportdocumenten en de nodige bewijzen in verband met de legale verwerking van de afvalfracties (aanvaardingsbonnen) aan de houder van de stedenbouwkundige vergunning bezorgt. Daarom is het belangrijk dat de

architect/deskundige onafhankelijk van de ontmantelaar/sloper kan werken;

- ▶ stelt een 'verklaring van selectieve sloop/ontmanteling' op.

De ontmantelaar/sloper moet:

- ▶ selectief slopen en/of ontmantelen en de afvalstromen gescheiden afvoeren naar daartoe vergunde inrichtingen;
- ▶ alle bewijsstukken van het transport en de legale verwerking van de afvalfracties (afgiftebonnen, facturen ...) vóór de oplevering van de werken aan de houder van de stedenbouwkundige vergunning overmaken.

De houder van de stedenbouwkundige vergunning blijft zelf verantwoordelijk voor de legale afvoer van de afvalstoffen, ook indien de ontmantelaar/sloper niet aan zijn verplichtingen voldoet.

Opdat ieder zijn verplichtingen nakomt, beveelt de OVAM aan dat de houder van de stedenbouwkundige vergunning en de ontmantelaar/sloper een overeenkomst afsluiten, gebaseerd op het Standaardbestek voor sloop- en ontmantelingswerken.

De sloopinventaris afvalstoffen omvat de identificatie van de bouwplaats en de lijst van alle afvalstoffen die zullen vrijkomen. Per afvalstof wordt de benaming, de bijhorende code uit bijlage 1.2.1.B van het VLAREA (EURAL-code), de vermoedelijke hoeveelheid uitgedrukt in kubieke meter en in ton, de plaats binnen het gebouw waar de afvalstof voorkomt en de verschijningsvorm aangeduid.

Selectief slopen en/of ontmantelen van gebouwen die een bouwvolume omvatten van minder dan 1000 m³ en van wegiswerken:

Ook in de gevallen waarvoor nog geen sloopinventaris afvalstoffen verplicht is, wordt de opmaak ervan toch aangeraden. Een degelijke sloopinventaris kan de houder van de stedenbouwkundige vergunning namelijk een beter zicht bieden op de sloop- en/of ontmantelingskosten. Het aantreffen van een onverwachte hoeveelheid asbestafval bijvoorbeeld wordt minder waarschijnlijk.

De overheid kan in overleg met de sector in de toekomst de sloopinventaris afvalstoffen uitbreiden voor alle sloop- en/of ontmantelingswerken, waarvoor een stedenbouwkundige vergunning nodig is.

Ketenbeheer in de bouw

Een hoogwaardig gesloten cyclus met hergebruik van bouwmaterialen start bij het selectief slopen en/of ontmantelen. Het scheiden aan de bron is van cruciaal belang opdat de verantwoordelijkheden niet verschoven worden naar een volgende schakel in de keten.

Het (zuivere) puin wordt afgevoerd naar een vergunde breekinrichting die over de nodige kwaliteitskeuring beschikt. De vrachten worden tijdens het transport vergezeld van het ingevulde identificatieformulier voor gevaarlijke of niet-gevaarlijke afvalstoffen. De andere afvalfracties worden afgevoerd naar de daartoe vergunde inrichtingen.

Selectieve sloop- en/of ontmantelingswerken die onder de VLAREA-verplichting vallen:

Tijdens het transport wordt het identificatieformulier voor (niet-)gevaarlijke afvalstoffen vergezeld van een 'verklaring van selectieve sloop/ontmanteling'. De 'verklaring van selectieve sloop/ontmanteling' wordt opgemaakt door de architect of de deskundige en geeft aan dat het puin zuiver is en dat aan artikel 5.2.2.1, § 4 van het VLAREA is voldaan. De verklaring vermeldt de datum van ondertekening van de afvalstoffeninventaris. Indien het puin wordt afgevoerd naar verschillende breekinrichtingen, dient een aparte verklaring opgesteld te worden per bestemming. De verklaring geeft de totale hoeveelheid puin en het aantal transporten aan (inschatting). Zowel de houder van de stedenbouwkundige vergunning, de architect of de deskundige en de sloper/ontmantelaar ondertekenen dit document.

Bij de overdracht van het puin aan de breker neemt de exploitant van de breekinrichting, alvorens de breekactiviteiten te starten, kennis van de 'verklaring van selectieve sloop/ontmanteling' en, als hij dit nodig acht, ook van de sloopinventaris afvalstoffen. Ook het keuringsorganisme kan deze documenten inkijken.

Als de transporteur geen 'verklaring van selectieve sloop/ontmanteling' aan de exploitant van de breekinrichting kan voorleggen, zal de exploitant van de breekinrichting het puin als puin met een 'hoog milieuprofiel' aanduiden.

Selectieve sloop- en/of ontmantelingswerken die niet onder de VLAREA-verplichting vallen (selectief slopen/ontmantelen op vrijwillige basis)

Als de verplichting van selectief slopen en/of ontmantelen vermeld in het VLAREA niet van toepassing is, maar toch volgens deze modaliteiten wordt uitgevoerd, kan de houder van de stedenbouwkundige vergunning of de architect een 'verklaring van selectieve sloop/ontmanteling' opstellen. Zowel de houder van de stedenbouwkundige vergunning, de architect en de sloper/ontmantelaar ondertekenen dit document.

Tijdens het transport wordt het identificatieformulier voor (niet-)gevaarlijke afvalstoffen vergezeld van deze 'verklaring van selectieve sloop/ontmanteling'. De 'verklaring van selectieve sloop/ontmanteling' geeft aan dat het puin verkregen door selectieve sloop en/of ontmanteling zuiver is en vermeldt de herkomstomschrijving en de coördinaten van de locatie van herkomst. De verklaring geeft de totale hoeveelheid puin en het aantal transporten aan (inschatting). De 'verklaring' vermeldt de datum van ondertekening van de afvalstoffeninventaris. Indien het puin wordt afgevoerd naar verschillende breekinrichtingen, dient een aparte verklaring opgesteld te worden per bestemming.

Bij de overdracht van het puin aan de breker neemt de exploitant van de breekinrichting, alvorens de breekactiviteiten te starten, kennis van de 'verklaring van selectieve sloop/ontmanteling' en, indien hij dit nodig acht, ook van de sloopinventaris afvalstoffen. Ook het keuringsorganisme kan deze documenten inkijken.

Op basis van de 'verklaring van selectieve sloop/ontmanteling' en de sloopinventaris afvalstoffen kan het puin door de exploitant van de breekinrichting al dan niet als puin met een 'laag milieurisico-profiel' worden aangemerkt. Als de transporteur geen 'verklaring van selectieve sloop/ontmanteling' aan de exploitant van de breekinrichting kan voorleggen, zal de exploitant van de breekinrichting het puin sowieso als puin met een 'hoog milieurisicoprofiel' beschouwen.

Handhaving

De **milieu-inspectie** en de **gemeentelijke toezichthouders** controleren of het slopen en ontmantelen conform de modaliteiten van het VLAREA gebeurt. Indien nodig nemen zij ook de passende maatregelen (sancties). Ze zijn hiertoe bevoegd op basis van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en de uitvoeringsbesluiten ervan.

De **architect** of de door de opdrachtgever aangestelde **deskundige** volgt de afvalstoffentransporten op en stuurt deze zo nodig bij.

De **OVAM** geeft alle inkomende klachten en illegale praktijken over bouw- en sloopafval door aan de toezichthoudende overheid voor verder onderzoek.

De Samenwerkingsovereenkomst 2008-2013 -die de **gemeenten** afsluiten met de Vlaamse overheid op het vlak van milieu-, moedigt gemeenten aan om te controleren en op te volgen of de vergunde sloopwerken op een selectieve manier gebeuren. Streefdoel is dat de gemeente reeds bij het afleveren van de stedenbouwkundige vergunning wijst op de wetgeving ter zake en dan al nagaat of er een verplichting is tot het opmaken van een sloopinventaris afvalstoffen.

Documenten

De volgende documenten vindt u op www.ovam.be:

- ▶ artikel 5.2.2.1, § 4 van het VLAREA;
- ▶ modelformulier van de sloopinventaris afvalstoffen;
- ▶ standaardbestek voor sloop- en ontmantelingswerken;
- ▶ modelformulier van een 'verklaring van selectieve sloop/ontmanteling';
- ▶ modelformulier van een 'verklaring van herkomst';
- ▶ lijst met veel gestelde vragen (FAQ) over selectief slopen en ontmantelen.

U kunt ook www.emis.vito.be raadplegen.

Voor meer informatie:

Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)
Stationsstraat 110
B-2800 Mechelen
Tel 015/284.284
Fax 015/203.275
sslopen@ovam.be
<http://www.ovam.be>

Vlaamse Confederatie Bouw
Lombardstraat 34-42
B-1000 Brussel
selectiefslopen@confederatiebouw.be
<http://www.vcb.be>

Confederatie Bouw Aannemers van Sloop- en Ontmantelingswerken
CASO vzw
Lombardstraat 34-42
B-1000 Brussel
caso@confederatiebouw.be
<http://www.confederatiebouw.be/caso>

V.U. Danny Wille, OVAM, Stationsstraat 110, 2800 Mechelen / D / 2010/5024/41

**Voor meer
informatie:**

www.ovam.be
sslopen@ovam.be

T: 015 284 284
F: 015 203 275

Openbare Vlaamse
Afvalstoffenmaatschappij
Stationsstraat 110
B-2800 Mechelen

**SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER**

